

Inhaia vsak četrtek
ka velja s poštino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnemu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odgovoda.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
mavajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Stev. 15.

V Mariboru, dne 9. aprila 1903.

Tečaj XXXVII.

Velikonočne misli.

Spodnještajerski Slovenci ne moremo uživati s posebnim veseljem letošnjih velikonočnih praznikov. V celem našem političnem življenju nismo dosegli mnogo uspehov, pač pa smo v marsikaterem oziru ostali na slabem starem stališču ali pa celo nazadovali.

V naše urade prišli so zopet novi tujci, dočim se morajo sinovi spodnještajerskih slovenskih staršev potikati po drugih deželah. Mlademu slovenskemu naraščaju v sodniški službi je za dolgo časa zaprta pot za avansiranje, ker se je vrinilo v sodniško službo tudi vse polno nemških ljudi, ki se nauče komaj par besedic slovenski, a so že sposobni za uradovanje med nami. Na gimnazijah se nastavlja učne moči iz severnih dežel, domače pa potiskajo na jug ali v nemška mesta. Na ljudskih šolah se niso hotele nastavljati moči, ki so bile slovenskega pokolenja ali mišljenja. V Mariboru se je ustanovilo nemško žensko učiteljišče, kjer pa se bodo fanatična nemško nacionalna dekleta usposobila tudi za pouk na slovenskih šolah. V bodočnosti nam torej preti še hujše ponemčevanje v našem šolstvu.

Vprašanje glede samostalnih slovenskih celjskih gimnazijskih razredov še je vedno v nevarnosti, da se neugodno reši. Mnogokaj so zakrivili tukaj slovenski možje sami, in prišel bo čas, ko bo jih narod moral poklicati na odgovor ter odstraniti. Vprašanju zaradi slovenskega učiteljišča se posvečuje vse pre malo pozornosti. Predvsem bi bila poklicana učitevska društva, da se zavzamejo

z vso vnemo za stvar. Ljudske šole so za naš narodni obstanek največjega pomena. Ponemčujejo se vedno bolj, a mi si ne vemo in nočemo pomagati.

V držav. zboru sicer se trudijo poslanci kolikor mogoče za svoje volilce, a če ničesar ne dosežejo, krivi niso tega sami. Vlada je popolnoma odvisna od nemških strank in si ne upa ničesar storiti, s čemur bi razčitala nemško prenapetost. V deželnem zboru pa se naši poslanci niti pri proračunski razpravi ne oglašajo k besedi.

Letos bodo v nekaterih krajih volitve v okrajne zastope. Take volitve se morajo leta in leta pripravljati. Nemci to tudi store, Slovencem pa se združi škoda napora in žrtev. Ni nemogoče, da izgubimo letos na novo kakokrajni zastop.

Nemškonacionalna stranka se po Spodnjem Štajerskem pridno organizira, tu si ustanavlja okrajne odbore. Mi Slovenci nimamo take organizacije, čeprav smo je mnogo bolj potrebni. In če je kje občinska volitev ali druga volitev, ni vsled tega — nikogar, ki bi stvar vodil in nadziral.

Zalostne so naše slovenske razmere na Spodnjem Štajerskem. Povsod po svetu se opazuje velikonočno navdušenje. Mi nimamo povoda, da bi veselo klicali: Aleluja!

Slovenski fantje!

Iz Sv. Benedikta v Slov. goricah smo dobili naslednjo izjavo:

Kakor poizvemo iz »Slov. Gospodarja« in »Naš. Doma«, so mariborski Nemci v

»Marburger Zeitung« nas Slovence imenovali »narod morilcev, roparjev in ljudožrcev«. Temu nečuvenemu razčitaljenju slovenskega naroda kar najodločneje ugovarjam podpisani mladeniči župnije Sv. Benedikta v Slov. goricah ter vsemu svetu očitno izjavljamo, da smo pošteni slovenski sinovi poštenih slovenskih staršev. Ako je sploh kateri slovenski mladenič hodoben, pokvaril se je v mestih, tovarnah in rudokopih.

Lastnoročni podpisi.

Ferdinand Geratič, Franc Žižek, Anton Ploj, Jakob Ernest, Janez Kurbus, Jakob Fekonja, Pavel Hajnčič, Franc Veingerl, Ferdinand Rajter, Anton Lorenčič, Anton Mlinarič, Rudolf Zemljčič, Franc Merčnik, Jakob Žnuderl, Ivan Žižek, Matja Lorbek, Florijan Hajnčič, Franc Roškar, Franc Rajšp, Franc Vajngrl, Franc Kraner, Alojz Močnik, Janez Paurič, Janez Žižek, Anton Bresnik, Peter Zemlič, Ignac Zemljčič, Franc Caf.

Sv. Benedikt v Slov. gor. 6. apr. 1903.

Državni zbor.

Dunaj, 7. aprila 1903.

Proti dvoboju.

V zadnji številki »Slov. Gosp.« smo pogovarjali, da je bila večina poslanske zbornice nezadovoljna z odgovorom, katerega je dal deželno brambovski minister grof Welsersheimb v zadavi prisilnega dvobačja med vojaki. Zato je sklenila poslanska zbornica, da se v bodoči seji, to je bilo 3. aprila, ki je zadnja pred velikonočnimi prazniki, začne

Listek.

Ob Veliki noči.

Maribor, dne 7. aprila.

Mlado toplo solnce se nam smeje z neba. Gospo in gospice že odpirajo solnčenike, da jim solnčni žarki ne potemnijo belih ličic, gospodje in gospodiči pa potiskajo klobuke na čelo ter leno mezikajo izpod klobukov in se na ta način branijo proti vedno bolj vslivnemu solncu. Krasna spomlad s toplim solnčem je namreč prišla v naše kraje in se nastanila med nami.

Velika noč se bliža. In nam, ki nas je usoda zanesla proč od domače hiše, a nam še pustila tamkaj drage stariše, vzbuja se ob tem času neko staro hrepenevanje z novo silo. Naša duša hrepeni ob tem času bolj ko drugekrati po stariših, po domačih poljih in liva- dah in po domačem obnobju ...

Vsakokrat ob velikih praznikih nas vleče srce tje, kjer še najdemo svojce, kjer še najdemo nas ljubeča srca. Kako hudo je velike praznike prebiti v mestu, kjer si sam in zapuščen! Ljudje hitijo mimo tebe veselih ter srečnih obrazov. Le tuintam te kdo začudeno pogleda, kakor bi te hotel vprašati: Kaj hodiš tako sam in otožen okoli? Ali nimaš nikogar, da bi ž njim veselo obhajal

praznike? ...

Pač, imamo še stariše in k njim nas vleče srce! Vi otroci, ki vedno živite pri svojih roditeljih, vi ne poznate te moči, ki nas vleče domov k našim še živečim starišem. To je moč nepremagljiva, silovita in ah, tudi tako sladka ... !

Še par dni .... in pri njih bomo! Za dom pa se je treba čedno opraviti! Vsak izmed nas si oskrbi v to svrhu novo obleko ali poišče vsaj najboljšo. Ne radi nečimurnosti, mi moški vendar nismo nečimurni, ampak razlogi so celo drugi.

Bil sem vkljub temu, da sem dvanajst let dihal šolski prah po mestih, v žalostno slabih gmotnih razmerah, čeprav sem živel skrajno skromno in se odrekel celo razvadom, ki sem si jih smel v solah dovoljevati. Obiskal sem doma stariše. Mati pogleda mojo sukunjo, obraz ji postane resen, in vpraša me:

»Kako živiš?«

»Mati!« Zabolelo me je to sumničenje in pogledal sem ji odkritosčeno v oči.

»Potem pa se ti slabo godi?«

»Slabo, mati!« In njen obraz je postal žalosten.

Še par dni ... in pri njih bomo! Kaka radost, ko se zagledamo, ko se pozdravimo pod domačim krovom! Mi otroci s kmetov sicer nismo vajeni, da bi se objemali in po-

ljubljali s starši, kadar se po dolgem prestandku zopet pozdravimo ali kadar se poslavljamo. To je že v naši kmetski odgoji, da se na zunaj kažemo bolj trde, a srce, srce .... Ko pridemo k starišem, jim podamo roko ter si pogledamo oko v oko, kdo bi mogel izraziti v teh trenotkih našo notranjo srečo? Dobri, ljubi stariši, naša srca koprnijo po vas in neizmerno srečne se čutimo, ko vas zopet zagledamo!

Kako se človek spreminja! Bili smo še otroci in živeli smo pri stariših. Naša srčica so imela takrat še majhne želje! Mi vaški otroci smo čakali vsako leto Velike noči z veliko nestrpnostjo, in kaj mislite, zakaj? Stariši so nam pravili, o Veliki noči se blagosloví zemlja in takrat smemo začeti — bosi hoditi. Ah, otroška leta! Da smemo hoditi bosi, v tem smo nekdaj videli in našli srečo! A sedaj? Smehljam se otroškim in otročjim hrepnenjem, ki so se nam tako lahko izpolnila, a ... srečni nismo! Nobena naših želj se nam ne izpolni več ...

Ljubi stariši, zopet je prišel čas, da pohitimo k vam! In kaj nas vleče tako k vam? Vaša zlata srca, vaša ljubezen do nas, po tem koprni, to hočemo zopet uživati. Prijateljsko srce za prijateljskim srcem nas zavpušča, vi nam ostajate neomahljivo zvesti! Povsod nas prezirajo in celo sovražijo, vi pa

razprava o ministrovem odgovoru. Ostro so prijemali poslanci Wagner, Bianchini, Pollinger in Grabmayer ministra radi odgovora. Predno se je sprejela nova brambovska postava, je minister obetal vse mogoče olajšave v vojaških bremenih; zdaj o tem nič več ne ve. Dr. Tollinger ga je hudo ozigosal, da se upa neresnico govoriti pred poslansko zbornico. Znani ukaz vojnega ministra, da vojaki ne smejo pristopiti k društvom proti dvoboju, se je tajno izdal, to je: ni se smel vsem očitno naznaniti. Minister pa trdi, da ni res, da bi se ne smel objaviti. Dr. Tollinger je pokazal pismo, na katerem je bilo zapisano, da je ta ukaz tajen. Kakor ni v tej zadevi minister držal besede, tako tudi v drugih rečeh ne moremo verovati njegovim objubam, je zaklical poslanec Wagner. Dvoboj sta zagovarjala dva poslanca, eden izmed vzenemške, drugi izmed nemško-narodne stranke. Ko bi se bilo smelo glasovati pri tej stvari, bi bila pač ogromna večina poslancev vstala proti ministru, oziroma proti dvoboju. A po sedanjem opravilnem redu je izključeno pri razpravah o ministrovem odgovoru vsako glasovanje. Odsek, ki pravljiva novopravilnik, predlaga, da bo snela zbornica pri takih razpravah skleniti: »odgovor se vzame na znanje«, ali pa: »se ne vzame na znanje.«

§ 14.

Zadnja leta sem si je vlada mnogokrat pomagala z znamen § 14, vsled katerega sme takrat, kadar ni državni zbor zbran, pa je huda sila, napraviti ukaze, katere sme sklepati le državni zbor. Leto za letom je na tak način vlada brez dovoljenja državnega zбора napravila državni proračun, ker se tega dela ni lotil državni zbor. Na Ogrskem je to nemogoče. Če ogrski državni zbor vladi ne dovoli pobirati davkov, jih tudi res pobirati ne sme. Zato so mnogotore stranke avstrijskega državnega zabora zahtevale, da se je izvolil poseben odsek poslanske zbornice, ki naj pretresa, ali bi ne kazalo tudi v Avstriji odpraviti ta § 14. Odsek se je dolgo časa pečal s tem nasvetom. Slednjič je pa sklenil z enim glasom večine, da se odpravi ta paragraf. 13 glasov je bilo za odpravo, 12 za ohranitev. Vladi seveda to ni nič po volji, če se ji odvzame tolika moč, kakoršno je imela do sedaj. Toda predno pride ta stvar v obravnavo v zbornici, preteče še mnogo časa.

Pogoda z Ogrsko.

Odsek, ki je izvoljen za pogodo z Ogrsko, se je pečal s to velevažno zadevo, a govorniki so naglašali eden za drugim, da je

nas ljubite! Ah, vi ste pač naši dobri, ljubi, zlati stariši! Mi se vračamo k vam! Bodite nam že naprej pozdravljeni!

Trdoglavneži.

Povestica iz hribov. (Konec.)

Pa sedaj se je zgodilo nekaj, kar je zadelo starega kakor strelo z jasnega. Njegov starejši sin Jožef je postal vojak. Fant je bil vitek, raven in močan. Vtaknili so ga k železničnemu polku, sina, katerega oče je največji sovražnik železnice. In to je spravilo Marka v grozno jezo. Ali kaj mu pomaga? Gospodje niso vprašali za njegovo mnenje in Jožef je mrhal k svojemu polku.

Od začetka je mladega vojaka mučila domotožnost. Ker pa celi čas vse rane, pozabil je tudi Jožef na domačijo. Ker je bil bistroumen in priden, so mu gospodje prisili zvezdico. Ko je dokončal Jožef vojaška leta, svetoval mu je stotnik, naj vstopi v železnično službo. Za tako pridnega podčastnika bi se že našla primerna služba. Boljše je vendar imeti mesečno plačo v gotovih novcih ter biti na starost preskrbljen, kakor pa v najlepših letih hlapčevati in na stare dni stradati. Jožefu se je to dopadlo ter je pisal očetu obširno pismo, v katerem mu je razvil svoje prihodnje načrte. Njegov trdn sklep je,

pogoda slaba, na veliko škodo Avstrije. Predno se je začela podrobna obravnava, se je predlagalo, naj se sploh ta obravnava ne začne, temveč naj se vsa pogoda vladu vrne, kateri se naroči, da mora boljšo pogodbo z Ogrsko skleniti. Vsenemci so celo predlagali, naj se z Ogrsko ne sklepa nikaka pogodba, pač pa naj se Avstrija tesno zveže z Nemčijo. V dvema glasovoma večine se je sprejel predlog, naj se začne razprava o tej pogodi: 17 glasov za, 15 proti tej razpravi. Ministrski predsednik dr. Körber je bil v silnih škripicah; skoro bi se bilo pokopalo njegovo delo. A predno se pogoda dožene, bo imel dr. Körber še mnogo pretrpeti.

Cehi.

Zadnjič smo poročali, da volilci na Českem niso zadovoljni s svojimi mladočeškimi poslanci, ker so le-ti privolili, da se je začela obravnava zastran ogrske pogodbe. Zdaj so pa nekateri češki poslanci razjasnili, da so s takim postopanjem edino pravo zadele. Privolili so sicer v razpravo zastran ogrske pogodbe, s tem so pa vladu zvezali roke, da ne bo mogla z močjo § 14 sklepati te pogodbe. Mladočehi imajo še vedno oblast, da zaprečijo to sklepanje, če jim vlada ne povrne jezikovnih pravic, katere jim je dal grof Bardeni, pa zopet vzel grof Clary.

V gospoški zbornici

je bil v soboto na dnevnem redu krošnjarski zakon. Pri tej priliki se je ljubljanski knez-škof dr. Jeglič toplo zavzel za kranjske krošnjarje ter priporočal, da se novi zakon po možnosti ozira na krošnjarstvo na Kranjskem.

Dopisi.

Gradec. († Anton Vamberger.) Zopet stojimo ob grobu lavantinskega duhovnika, zopet obžalujemo izgubo moža, katerega je Bog v najlepših letih poklical iz tega sveta. Rajni gospod Vamberger je bil blag značaj, priljubljen pri prijateljih in zančih, svoji težki službi pa popolnoma na mestu; njegovo izvrstno in naporno delovanje kot duhovnik in učitelj v prisilni delavnici v Messendorfu pri Gradcu je znal tudi deželni odbor ceniti, ko ga je imenoval pravim uradnikom istega zavoda in mu s tem plačo znatno zvišal.

Anton Vamberger se je porodil v Dragotincih, župnije Sv. Jurija ob Ščavnici dne 3. prosinca 1851. Šolal se je na gimnazijah v Celju in Mariboru ter je bil tudi gojenec kn.-šk. dijaškega semenišča. Po maturi je

postati železničar in upa, da mu oče to tudi dovoli. Veseli se na skorajšnji odgovor in pozdravi vse tisočkrat.

Ko bi videli starca, ko so mu prebrali to pismo. Čelo se mu je zgubančilo kakor hudournik, njegove oči so sipale blisk in ustni ste se mu tresli. In zagromelo je.... To je bila sreča za Jožefom, da ga ni bilo zraven. Da odgovoriti mu hoče, pa tako, da mu za vselej preide veselje do železnice. Marko sicer ni znal pisati, ali njegova mlajša hči, ki v farovžu služi, je znala. Ko je prišla v nedeljo očeta obiskat, se je moralna vsesti in pisati, kar ji je stari narekoval:

Ljubi Jožef!

Ker Ti nekaj nameravaš, česar jaz celo svoje življenje ne trpm, dam Ti na znanje, da Te več ne poznam in da ne smeš nikoli prestopiti praga moje hiše, ako greš k prok.... železnici.

Tvoj oče Marko Oblak.

Pismo se je vkljub vsem prošnjam maternim odposlalo. Vez med sinom in očetom je bila pretrgana....

* * *

In zopet je preteklo kake tri leta, kar se je dogodilo nekaj, da je zopet zavrela kri v Markovi žilah. Železničnega čuvaja, katerega hiša stoji tik vasi, so prestavili, in na

moral iti na tri leta k vojakom. Bogoslovje je študiral v Mariboru, novo mašo je pel l. 1878., ter kaplanoval 9 let v lavantinski skofiji. Ko pa je dobil mesto učitelja in duhovnega pastirja v prisilni delavnici, delal je neumorno med nравno propalimi ljudmi skozi 16 let. In ravno letos v avgustu bi bil obhajal v svojem rojstnem kraju petindvajsetletnico svojega mašnikovanja — pa Večni mu je ukrenil drugače.

Že dolgo let ga je mučila nevarna srčna bolez, iskal si je zdravja po raznih kopališčih, posebno rad je zahajal na Slatino, pa brez uspeha. Letos ga je bolezן posebno hudo prijela, dobil je še vodenico in 31. m. m. je izdihnil svojo blago dušo.

Kako so spoštovali našega rojaka v Gradcu, pokazal je njegov pogreb, ki je bil nad vse veličasten. Blizu 25 duhovnikov, mnogo visokih uradnikov, belo oblecene dekllice in nešteta množica ljudstva je spremjal pokojnika k zadnjemu počitku.

Dasi počivaš daleč od ožje domovine, vendar se te hvaležno spominjam, saj si na čast svoji domovini, saj si bil res dušni pastir v besede najlepšem pomenu. Trpel si veliko, le malo veselja si užil na zemlji, zato pa ti naj vsemogočni da večno plačilo.

Radenci pri Kapeli. Zadnjič je poročal »Slov. Gospodar«, da je neki piskrovez hodil s svojim »keftom« po našem okraju ter je na več krajih kakor slučajno naletel na ptujsko kroto. Slednjič je pa ves žalosten obesil svojo »püto« na klin in se skril v svoj kot. Zato, kakor je sam rek, ker so njegovi sorojaki bolj zaverovani v ptujskega domotajca, kakor pa v svoje po duhu in krvu rodne brate. Tudi mi s sočutjem pomilujemo, pa ne piskroveza, ki je sedaj brez kruha, temveč one zaslepjence, kateri se dajo za nos in ušesa voditi od nemčurških kramarjev. Vendar nas pa veseli, da piskrovez na svojem potovanju ni našel nobenega izmed mladine v »Šterčovo« junjo zavitega. Tudi ni mogoče, gospod urednik, povedati, kako veselo je gledati našo mladino, ko se s celim srcem oklepa brašnega društva, kako se ob nedeljah polni brašna soba. Zakaj bi tudi ne? Tamkaj imamo vsakovrstnih dobrih časnikov po več iztisov na razpolago. Bogato obloženo knjižnico, poučno-gospodarske in zabavne vsebine, kar bi tudi starejšim posestnikom dobrodošlo. In še več; odbor nam priredi v letu poučne shode o gospodarskih rečeh in sicer: o sadjarstvu, vinarstvu, poljedelstvu, živinoreji itd. Da pa imamo kaj zabave, nam odbor uprizarja tudi gledališke predstave, petje in tombolo. Pristopimo torej tudi posest-

njegovo mesto je prišel — Jožef. Ni bil sam; mlado brhko ženico in cvetočega otroka, ki je komaj začel hoditi, je pripeljal seboj.

Jožef je bil trdoglavnež, kakor njegov oče, in ni veliko djal na pismo, ki mu ga je oče pisal, niti se ni poskušal z njim spraviti. Še naznanih mu ni, da je pred dvema letoma vzel v zakon pridno deklico. Sedaj pa, ko je bil doma, v njegovi rojstni vasi, krčilo se mu je srce, ako je pomislil, da se bo moral izogibati dobre matere, starega očeta, bratov in sester. Vrh tega ga je pa žena vedno prošila in nagovarjala, naj se spravi z domaćimi.

Jožef se da preprositi in nastopi križev pot. Kake četrt ure pride razburjen in razkačen nazaj. Oče ga je odpravil kakor ničvredneža in mu pokazal vrata. Starem se je še sovraštvo povečalo. Oče in sin sta se izogibala že od daleč.

Tako je tekkel mesec za mesec. Nenavaden snega bogata zima se je bližala h koncu. Solnčni žarki tajajo sneg in topel veter jim pridno pomaga. Majhni potoki nastanejo in tečejo po bregu in tu pa tam se pokaže črna pega zemlje. Voda se nabere in naraste v celo reko. Od dne do dne raste voda, pečine in drevesa neso valovi seboj ter delajo grozno škodo. Proga je pokvarjena na večih krajih in spodkopana, da je bila vsaj delj časa neporabna. Razni mostiči so

niki, vsi brez izjeme, k bralnemu društvu. Ker dandanes je za dobro gospodarstvo razun pluga in motike potreben tudi pouk in knjiga. Le v tem oziru bo upati tudi pri nas zdavnega napredka. Proč torej s »Štajercem«! Dobro razumimo pregovor, ki pravi, varujmo se ptujske mačke, ki spredaj liže, zadaj pa praska.

Skrbimo pa toliko bolj za naše bralno društvo, da se ono razširi v mogočno drevo vedno dalje in dalje, da se pod njeno senco lahko večkrat razgovorimo o gospodarskem napredku in se lahko pošteno zabavamo, starejši kakor tudi mladina. Če pa to našim nasprotnikom ni po volji, naj nas to nikar ne moti. To je najboljši dokaz, da je društvo na pravem potu. Odbor se pa naj nikar ne ustraši dela, ki ga čaka. Gotovo bode storil tudi v tem letu vse, da doseže svoje vzvisele namene. Le krepko naprej!

Mala Nedelja. Kakor najbrž veste, gospod urednik, sem se še pred kratkim naselil v tisti zgodovinsko znameniti Rožni dolini, da preštudiram nekoliko razmere našega milega domačega okraja, o katerem vam hočem večkrat poročati. Vsak se že tukaj čudi, zakaj da sem jo ubral ravno v Rožno dolino, ker bival sem po zimi v Žihlovi v takozvani »Kmetovoj rüdi«. Ali razmere so bile te-le: Opazil sem namreč, da se iz dimnika ondotne »fabrike«, ki stoji pod kuratelstvom Franca Oršičjaka, dim neprehnehoma vali proti mojemu brlogu. Ta me je žgal po očeh tako, da nisem mogel več opazovati dogodb po okolini in to bi bilo proti mojemu namenu — zato sem se raji izselil.

Tukaj imam pa srečo, nič me ne moti v tej prijazni dolini, v kateri se je začelo že vse kaj lepo mladiti. V duhu vidim, kako živahno da je začelo naše bralno društvo napredovati. Pa žalostno je tudi, da se še veliko naših gospodarjev, prepotrebni izobrazbe, premalo briga za berilo; veliko še jih je, ki ne znajo dovolj ceniti koristi, katerih se lahko dobijo s čitanjem knjig. Zato, ljubi moji, raji kakor bi svoje težko priboljene denarje zapravljali ob nedeljah po gostilnah, naročujte si lepe knjige in časopise. — »Štajerčevih« pristašev še imamo precejšnje število, in sicer so to večinoma taki, katerim je vera deveta briga. Še vedno je slišati njih godrnjanje po krčmah med službo božjo, kakor če kedo zadene ob staro vrbo, v kateri je sršenovo gnjezdo. Ti nočajo spoznavati hinavca, ki kmeta z levico objema, z desnico pa ga vleče v grozen prepad. Zato prosim vse tiste, ki še imate naročeno to germansko-luteransko »giftno kroto«, vržite

bili porušeni in trebalo bo tedne in tedne, da se storjena škoda popravi. Voda se vedno narašča.

Martina Oblaka se polasti veliko veselje. Njegov najhujši sovražnik bo uničen. Največja želja njegova je bila, da železnica popolnoma izgine raz zemljo. Ko bi mu kdo rekel, da bo še enkrat rešitelj nekaterih železničnih uslužbencev, bi ga od jeze raztrgal. In vendar je prišlo tako.

Nekega jutra je počil glas: »Vsled narasle vode je železnični čuvaj Jožef v veliki nevarnosti. Svoje hišice ne more več zapustiti.« In res je nastalo krog čuvalnice kar čez noč celo jezero. Od kolodvora, ki je bil tudi ves preplavljen ni pričakovati nobene pomoči, vsaj hitre ne. Brez čolna ni mogoče doseči čuvalnice niti je zapustiti in tega ni bilo nikjer dobiti. Vas je ležala na drugi strani vode in malo upanja je bilo, da bi si kdo predzrnil spustiti se v nevarnost in se podati k čuvalnici.

Pri Marku Oblaku je zakričal nekdo skozi okno: »Beži k vodi, pa hitro, ako hočeš videti, kako se bo železnični čuvaj z družino in hišo potopil. Lahko se zgodi, da v pol ur ne boste videli ničesar več.«

In odbežal je poročevalc. Marko pa, katerega so te besede zadele, kakor če bi mu kdo nož sunil v prsa, strmi za človekom,

jo tje, kamor spada! — Nadalje se spominjam »nevolej«, ki se mi je zgodila na občinski cesti, katera vodi mimo Drakovskega kovača tje proti Ribniku. Šel sem že po temi iz Moravskega vrha, žvižgal sem si in pel — tristo kosmatih! prišel sem v grozno blato. Kaj težko sem vzdigal iz njega noge, toliko da nisem popolnoma obnemogel in zlezel v njega. Pač ubogi kmet, ki se moraš tukaj voziti na svoja opravila! Kam gleda neki občina, da tega ne vidi ter nič ne stori, da bi se cesta posipala. Že zdavno se je to določilo, večkrat so potem kmetje prosili, zahtevali — a vse zastonj! — Za sedaj naj bo dovolj, da ne bo dopis predolg, sicer pride gospod urednik s škarjami in ga prikrajšajo. — Srečno!

Naseljenec v Rožni dolini.

Iz Luč pri Ljubnem. Lepa vas so Luče, in marsikateri se težko loči od njih, tudi tak, ki ni dolgo tukaj bival in dihal. Posebno težko bo nam, mladeničem, zapustiti to vas, ko bomo morali oditi, kamor smo bili pri letošnjem vojaškem naboru odbrani. Izmed trideset so nas vzeli osem pri vojaškem naboru za obrambo naše mile domovine. — Da tukaj ne spimo v narodnem oziru, ustanovili bodo »Slov. katol. izobraževalno društvo.« Pravila so že predložena oblasti, da jih potrdi. Ljudstvu hočemo pokazati, da tudi pri nas v gorskih krajin pod zmagovalno Ojstrico sije solnce prave naprednosti.

One, kateri še niste obveščeni o tej ustanovitvi, že danes prijazno povabljamo na dan, katerega vam pravočasno naznamo, ko bodo obhajali ustanovitev našega društva. — Mladeniči.

Dramlje. Že večkrat si, mili nam »Sl. Gospodar«, prinesel kak članek o resnih in veselih dogodkih v naši fari. V lepem številu iztisov prihajaš k nam; drag prijatelj si nam bil že od nekdaj, posebno se je pa še tvoj mlajši bratec »Naš Dom« omilil naši mladini, in nam dohaja v bližu 70 iztisih. Hvala Bogu, da napredujemo, a vendar še neka žalost obladuje naša srca, to je namreč tužni pogled v bodočnost.

Glavni pridelek našega kmeta je vino, in z veseljem je Drameljčan šel vsako spomlad obrezovat in okopavat svoje gorice. A sedaj je drugače. Tri leta zapored so nas zadele uime, lani pa se je prikazala še najhujša, namreč trtna uš, proti kateri ni druge pomoči kakor novi nasadi amerikanskih trt. A ta stvar stane denarja. Odkod pa naj vzamejo posebno naši manjši vinogradniki denarja, ki komaj borno preživijo in oblačijo

tresoč se po celem životu.... Njegovemu sinu preti poguba, njemu, očetu, pa kričijo v hišo, kakor če bi bil Jožef kak tujec in ne njegov sin!... Ali je že tako narastlo sovraščvo, da mislio, naznanilo o smrtni nevarnosti lastnega otroka ga tako ne razburi. Mislio morebiti, oče je zgubil vso ljubezen do svojega sina? Ne, ne! Vse bridkosti, vsa jeza, katero je prestal, izgine, ostane le ljubezen, ta nerazrušljiva očetovska ljubezen.

Marko plane iz hiše ter drvi k vodi. Ob obrežju stoje možje, žene in otroci ter gledajo čuvalnico, krog katere besne valovi. Vendar se ta stoji trdno. Čuvaj sedi z ženo in otroci na strehi in se ozira po pomoči, katera noče priti od nikod.

Od koder je naj pričakuje? Med čuvalnico in kolodvorom se drvi umazana, žolta voda. Od vasi? Kdo pa se bo spuščal v tako nevarnost? Nikjer toraj rešitev, nikjer izhoda iz razsajajočega elementa. Bilo je za obupati.

Ako bi Jožef imel kakošen brod ali čoln. Med čuvalnico in nasprotnej strani k bregu je bila voda mirna. Ali ladlico, od kod naj vzame vse to? Na kolodvoru sicer že delajo čolnič za rešitev, ali kako dolgo bo trajalo predno bo gotov. Hiša se že trese pred naraščajočimi valovi in vsak trenutek se lahko poruši.

Med tem pride stari Marko na obrežje.

sebe in svoje otročice. Treba bo pomoči, in sicer izdatne in hitre pomoči.

Vinogradniki sami si ne morejo na noben način pomagati; novi g. župan Mastnak je sicer mož krepkega značaja, a preteklo bo več let, predno bo zamogel popraviti vse, kar se je tekom prejšnjega gospodarstva zagrešilo. Občinska bremena so postala neznotna, in zato tudi ni misliti, da bi si ljudstvo zamoglo samo pomagati. Treba bo izdatne in hitre pomoči od strani države in dežele. Ako se to ne zgodi, so v par letih naši posestniki posebno še manjši vinogradniki popolnoma uničeni. Ne bo jim drugega ostajalo, kakor zapustiti rodno zemljo in se podati v tujino za kruhom, goličave pa, kjer so bili prej rodovitni vinogradi, bo morda pokupil kak bogat nemški ali židovski špekulant, napravil si svoje nasade in se bogatil z zakladi naše slovenske drameljske zemlje.

Na noge torej, merodajni možje, v prvi vrsti slovenski naši poslanci! Izposlujte nam brzo pomoč, ker drugače smo izgubljeni. V prvi vrsti naj nam država da brezobrestnega posojila, deželna trtnica pa, ki se je napravila tukaj, naj da vsaj revnejšim posestnikom trte brezplačno, drugim pa po kolikor mogoče najnižji ceni. Pomagajte nam, dokler je še čas!

Loka pri Zidanem mostu. (V spomin.) Smrt ima letos pri nas bogato žetev. Že 25 krat so se oglasili s stolpa mrtvaški zvonovi. Naj vam vsaj o dveh rajnih nekaj sporočim. Dne 14. marca je umrla tukaj zasebnica gospa Marija Waller, katero so celjski Nemci znali pripraviti do tega, da jim je zapustila čez 60.000 K za njihove razne zavode. Zapustila je tudi občinskim ubogim v Loki 6000 K, katerih obresti se naj vsako veliko soboto razdelijo med nje. Spomnila se je tudi prepotrebne nove farne cerkev v Loki in je v to svrho istotako sporočila 6000 K. Če bi le več takih sporočil bilo, bi se potem kmalu začela zidati nova farna cerkev. Pogreba se je vdeležila deputacija celjskega mesta in ne mnogo domačinov. Truplo rajne se je prepeljalo v Linc na Zgor. Avstrijsko v lastno rakev. — Dne 4. aprila je pa neusmiljena smrt s svojo koso pokosila mlado življenje, 24letno blago deklico Ano Vertačnik. Pred tremi leti je vstopila k usmiljenim sestram, vse jo je rado imelo, a nalezla se je neozdravljive bolezni in morala se je pred enim letom vrniti nazaj k svojim starišem. Oče je železniški čuvaj. Grozna bolezen jo je mučila, a trpela je vzgledno. Ko jo je zadnji čas že vsa moč zapuščala, ni mogla ne več nog ne rok rabiti, je bila njena edina želja »o da bi

Jožef ga spozna in zavpije: »Oče! Oče! Al ni pomoči?«

Ta krik zaskeli očeta. »Možje, za Križanega, pomagajte! On je moj sin, moj Josip!« Tako je stal pred njimi s sklenjenimi rokami, plasno zroč; podoba tih groze in trpljenja.

Nikdo se ne gane in vsi gledajo v tla. Končno se jeden ohrabri in reče: »Glej, Marko, poglej vodo! Kdor se upa čez njo, ta stavi življenje.« Drugi molče pritrdijo.

Voda je v resnici predstavljal grozen prizor. Hlod, les, deske, kosi mostov, kamenje in cele skale je valila seboj tako, da je bilo nemogoče se s čolnom spustiti na njo.

»Če mi nikdo ne pomaga, se pa peljem sam«, reče obupno Marko. »Tonče, se obrne k jednemu možaku, »posodi mi svoj čoln!«

»Le vzami si ga, Marko, in se mene po vrhu«, odgovori mož. »Naj nikdo ne pravi, da smo sami trdosrčneži. Pojdiva v božjem imenu!«

Marko se zahvali z močnim pogledom. Tone odveže čoln. Kmalu leti ladjica po penecu vodi. Ostali pa sledijo s pogledi hrabrima možakoma.

Tone je bil izurjen veslar in vodil je ladjico tako spretno, da se ni nič poškodovala. Zadnji tok in gledalci od veselja zavrskajo. Oba možaka sta prišla v mirno vodo in kmalu sta bila pri čuvalnici.

le še dočakala prvi petek v mesecu in zamogla še enkrat v čast presv. Srcu Jezusovemu sprejeti sv. popotnico. Ushšana je bila, bila je zadnji petek še sprevredna in po noči na to umrla. Pogreb njen je bil krasen, videlo se je, kako je bila — akoravno revna — vendar priljubljena. Belo oblečena dekleta so nosila njen krst, vse so za njo darovala sv. obhajilo, in še na pokopališču zapela ginaljivo nagrobnico. Naj v miru počiva! Vi pa dekleta, pokazale ste, kako se med seboj ljubite. Združite se, združite, gojite medsebojno ljubezen, gojite ljubezen do sv. katolske cerkve, gojite ljubezen do svojega naroda. Dajte izgled mladenčem loške fare, med katerimi je toliko gnjilobe, toliko popačenosti, med katerimi vlada ljubezen do pisančevanja in ponočevanja, med katerimi se nahajajo, ki z veseljem prebirajo neumnosti ptujske krote »Štajerca« in neslanosti kranjskega »Rodoljuba«. Kjer mladenči nočejo začeti, tam stopite ve mladenke naprej in začnite delati v preroditev naše mladine. S ponosom bodo potem poročali o vašem življenju in delovanju. Širite med seboj dobre knjige in časopise in ne dajte se premotiti od nobenega, ki vas bo zasmehoval in hotel odvrniti od pravega puta.

E.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Vesele velikonočne praznike!

Katol. polit. društvo v Kozjem. Na belo nedeljo, dne 19. aprila popoldne vršilo se bode zborovanje katol. političnega društva kozjanskega v narodnem trgu v Podrsedi. V Podrsedi še naše društvo ni zborovalo, zato se pričakuje zelo obilna vdeležba. Pride tudi naš drž. in dež. poslanec g. J. Žičkar. Natančnejši vspored objavimo prihodnjic.

Osebne vesti. Okraj. živinski nadzdravnik v Brežicah, g. Ivan Munda, je pridejen notranjemu ministrstvu ter dobi službo v Zagrebu.

Odlikovanje. Cesar je podelil zdravniku g. Luka Gradišniku na Vranskem zlati zasluzni križec.

V Mariboru je umrla dne 8. aprila po kratki bolezni blaga gospa Terezija Meškova. Pogreb bo danes popol. ob 5. uri. Bila je narodna gospa in vzgojila svoje otroke v narodnem duhu. Blag ji spomin!

Med tem je Jožef iz rjuh in drugih reči zvezal vrv in vrgel jeden konec v čoln. Nato je podal očetu najprej otroka, potem pomagal ženi, nazadnje pa vstopil sam. Nato so odjadrali na nasprotno stran.

Tam, ko so prišli na suho, ko so bili izven nevarnosti, padla sta si oče in sin v naročje. Marku se je v tem trenutku zdelo, kot bi mu ljubi Bog prvorjenca zopet podelil. Potem je objel sinaho in otroka, ter podal Tonetu roko in se mu prisrčno zahvalil za pomoč. Tudi Jožef in njegovi so se mu zahvaljevali, on pa je reklo: »Pustite, pustite! Pravi prijatelj rad drugemu pomaga, ako le more. Najbolj me veseli, da ste se obe trdi glavi omečili.«

Glasen hrum. Vsi se ozrejo proti oni strani in vidijo, kako se je čuvalnica podrla. V zadnjem trenutku je toraj prišla pomoč.

»Bog ne zapusti svojih, ako na njega zaupajo«, rekla je mlada žena in hvaležno pogledala proti nebu. »In to vodo nam je poslal sam Bog, da spravi očeta in sina.« Oče in sin si nemo stisneta roke, kot bi hotela reči: »Nobena moč na zemlji naju ne loči več.«

Mariborske novice. V četrtek 2. t. m. dopoldne ob 10. uri so blagoslovili mil. knez in škof v prisotnosti vseh vojaških in posvetnih dostenjanstvenikov na stolnem trgu spomenik desetnika Karlik, ki je l. 1809 po hrabrem boju na tem mestu padel. — Istega dne so se stepli fantje, ki so prišli v Maribor k naboru, v tržaški ulici. Pri tem jih je bilo več ranjenih. Ko je prišla policija ter hotela narediti mir, se je policajem zoperstavil posestniški sin Janez Kac iz Skok, kateri je bil aretiran. — Iz zaprtega stanovanja strojevodja Kokola je bilo ukradenih 50 kron denarja, srebrna ura, zlata ženska ura in dolga zlata verižica. Tata je že policija izsledila. — V pondeljek popoldne je začel goreti gozd blizu Kamnice. Došli požarni brambi iz Maribora in Kamnice ste pogasili ogenj ter zaprečili večjo škodo. Sumi se, da so otroci začeli suho travo na obrobku gozda. — Vojaškega beguna Jožefa Hözl, ki je ušel od 27. domobranskega polka in ki je izvršil v Celju in Mariboru več tatvin, so prijeli v pondeljek zvečer. — Posestnik Jožef Dimnik iz Grušove je bil aretiran v soboto 5. t. m., ker se je zoperstavil policiju in ga psoval. — Znorela je 60letna Frančiška Kulavič, vdova sodnijskega pristava. — V sredo 8. t. m. je umrl 70letni Janez Šmiraul. — Hišniku Antonu Cehneru v Tegetthoffovi ulici je bila ukradena hranilna knjižica glaseča se na 600 kron in 40 kron denarja. Cehner je opazil tatvino še le v nedeljo 5. t. m. ter je takoj naznanil policiji. K sreči je tat še le 200 kron vzel iz posojilnice. Na sumu je neka slabo znana ženska, ki je stanovala pri Cehnerju. — V nedeljo, dne 5. t. m. so zaprli ključavnarskega učenca Rudolfa Korco, ker je kradel svojemu mojstru Sinkoviču orodje. Korca je že zavoljo tatvine predkazovan. — Iz tukajšnje kaznilnice je ušel Peter Ozmeč, rojen l. 1871 v Stročji vasi, okraj Ljutomer, posestnik v Koprivi na Ogrskem. Oblečen je v kazniljeno obliko. — 4. apr. je ukradel znani tat Jožef Hözl natakarici Ani Zemljic v stolni ulici dolgo zlato verižico in 10 kron denarja. Ko so Hözlina prijeli, niso našli samo teh stvari, ampak tudi drugo ukradeno, medtem hranilno knjižico čez 160 kron glasečo se na ime Krainc. — Uradnikovi sopropri gospoj Skala je ukradel znani tat v noči na 5. t. m. iz zaprtega kurnika pet kokos. Policia, kateri je to takoj naznanila, je tatu že na sledu. —

Iz mariborske okolice. Okraj. šolski svet za mariborsko okolico je izrekel g. Ant. Goderec, učitelju v Lembaru pri Mariboru, pohvalno priznanje za dobre uspehe, katere je dosegel v šoli glede na pouk in vzgojo svojih učencev. To je tisti učitelj, katerega je »Štajerc« pred kratkim tako nesramno napadel. S takim priznanjem se ne more ponašati vsak učitelj, tedaj pač jasen dokaz, kako grdo je lagal omenjeni list. — Starisi, ne dajte se preslepiti, ampak pošiljajte svoje otroke v isto šolo, kjer se več nauče, kjer slišijo veliko koristnega za poznejše življenje, kjer se pa tudi tako nemški uče, da ta jezik res lahko kedaj rabijo; ta šola pa je v Lembaru.

Smrt poštnega poto. Poštni pot za Kamnico in Sv. Križ pri Mariboru Jožef Štok je izgubil v soboto 5. aprila 410 K, katere je vzdignil na pošti za ljudi, ki so mu izročili poštne nakaznice. Vsled te nesreče je bil tako obutan, da je zapustil zvečer svoje stanovanje, vzel revolver in se odpeljal na Pragersko. Od tam je pisal svojim sorodnikom, da si hoče zavoljo izgube denarja vzeti življenje. Štok ni oženjen, star 26 let ter je znan kot priden in zanesljiv mož. Kakor se je izvedelo, je Štok izgubil denarje pri opekarji blizu Kamnice. Našli sta ga dve ženi. Edna ga je pobrala ter obljubila drugi del denarja, ako bode molčala. Ker pa ni druga nič dobila, šla je k občinskemu predstojniku v Rošpahu ter mu vse izdala. Orožniki so kmalu prijeli nepošteno žensko ter našli pri nji celi znesek razven nekaj kronic, katere je že zapravila. Kakor poroča ljub-

ljanski časopis, se je Jožef Štok ustrelil v nedeljo ob 8. uri zjutraj v tivolskem gozdu v Ljubljani. Zadel se je v srce ter bil takoj mrtev. Pri njem so našli pismo, v katerem pravi, da se je ustrelil zato, ker je izgubil uradni denar.

Mesec mrkne dne 11. t. m. ob 11. uri 40 min. po noči. Mrknjenje se bo videlo tudi pri nas.

Službe cestarjev so razpisane, dve pri c. kr. okrajinem glavarstvu v Mariboru, edna pri c. kr. okrajinem glavarstvu v Celju. Prošnje se morajo vložiti vsaj do 15. maja 1903.

Ogenj. 24. m. m. je zgorela koča posestnika Andreja Rožanc v Tratni pri Celju. Koča je bila lesena in s slamo krita ter vredna komaj 100 kron, zavarovana pa je bila za 600 kron. — V Imenem je zgorela 29. m. m. viničarija Janeza Veršec, v kateri je stanoval viničar Matijas Peperka. Začgal je 4letni sin viničarja, ko se je igral z užigalicami. Lastnik hiše ima škode okoli 2000 K, viničar pa čez 250 kron. Hiša je bila zavarovana za 600 kron. — V sredo, 1. aprila je uničil ogenj hišo in gospodarsko poslopje Marije Petek v Gornji Ložnici. Zgorelo je tudi pohištvo in gospodarsko orodje. — V pondeljek, dne 6. aprila ob 5. uri popoldne so se vnele saje v dimniku pri Ant. Medvedu v Hotinji vasi pri Mariboru in v par minutah je bila celo s slamo krita hiša v plamenu. Rešila se je komaj le živila in vse drugo mu je zgorelo. Zavarovan je za 2200 K, pa škode ima čez 4000 K. Ker je gostilna gosp. Franca Primec le 5 metrov oddaljena in čeravno je z opeko krita, je bila naglo v plamenu in iz podstrešja ni bilo mogoče nič rešiti. Zavarovan je za 2000 K, škode pa je 3000 K. Gospodarskega poslopja Fr. Marčinko tudi ni bilo mogoče rešiti niti blizu priti. Zavarovan je za 1000 K, škode pa znaša 2000 K. Hiša in hlev sta oddaljena 6 metrov in po napornem trudu se je posrečilo, da se je rešil strop in slavnata streha, ki je tu pa tam že okoli 10 minut gorela. Branilo in polivalo se je neumorno in v trenutku, ko je bila sila navečja, prihitela je požarna bramba iz Rač ter gorečo streho pogasila in s tem preprečila, da niso še štiri druge hiše pogorele. Zato se slav. rački požarni brambi in posebno podnačelniku g. Št. Srnko zahvalimo, da je bil tako hitro na mestu nesreče ter nas rešil tako velike nevarnosti. Prihiteli so tudi slav. požarne brambe iz Frama pod vodstvom g. Mirko Krajnc s 16 možmi, iz Hoč pod vodstvom g. I. Breganta s 14 možmi in iz Maribora pod vodstvom g. Ratzeka z dvema brizgalnicama in 18 možmi. G. Bäuerle, kot ranocelnik iz Maribora, je dve deklici obvezal, katerima je padlo tramovje in opeka na glavo ter ju ranilo. Vse požarne brambe so gasile dve uri. Ljudje so vsem jako hvaljeni. Velike zasluge imajo tudi gg. orožniki, g. oskrbnik grajsčine v Račah in vsi domači in tuji, ki so pridno pomagali. Zato vsem v imenu ponesrečenih in občine najprisrčnejša zahvala in Bog Vam povrni! Franc Pišek, župan.

Zavedna slovenska dekleta. Iz Sv. Benedikta v Slov. gor. nam je poslalo tudi 36 lastnorčno podpisanih deklet sledečo izjavo: Podpisana dekleta velike župnije Sv. Benedikta v Slov. goricah smo izvedele po »Slov. Gospodarju« in »Našem Domu«, da so mariborski Nemci v »Marburger Zeitung« imenovali slovenski narod narod morilcev, roparjev in ljudozrcel. Tako še menda nikdar ni bil žaljen kak narod od drugega. Iz dna užaljenega srca ugovarjamo takemu razčlenjenju ter očitno izjavljamo, da smo poštena dekleta poštenih slovenskih starišev. Če je pa katero slovensko dekle slabu, pokvarili ste je vi Nemci v vaših nemških mestih.

Spodnja Novava pri Slov. Bistrici. Bila je volitev 6. t. m. pri nas za občinski zastop. Nasprotna stranka je napela svoje moči do skrajne sile. Pritirala je vse svoje pristaše od blizu in daleč, njim na čelu pa je stal Stiger, mož dobro poznat kot straten nemški nacionalec. Ko se je pri zadnji ple-

narni seji okr. zastopa popolnoma odpovedal načelniki časti, in to zaradi bolehnosti, misil si je vsakdo, da je s tem tudi prestal biti agitator svoje stranke. A njegovo nemško srce mu tega ne pripusti. Ko je videl svoje ljubljenice v Novivasi v nevarnosti, takoj se je zbral vse kar leze in kar gre, in hajd nad slovenskega kmeta, da ne pride do svojih pravic. Zares so se jele nekaterim naših hlače tresti, da ali niso prišli k volitvi, ali pa iz bojazni niso volili. Tako bode sedaj zopet tri leta na županskem stolu sedel župan, kateri bo kimal po receptu, predpisanim mu od nemčurske stranke. Pa to bo trpeло tudi samo tri leta. Do tedaj se bodo gotovo spomenovali vsi volilci, kateri še danes ne spoznajo, da je strašna sramota za nje, ako njim odločuje pri volitvi nemčurska gospoda, kjer bi lahko, in pa tudi morali si sami odločevati. Hvala pa vsem zavednim volilcem od blizu in daleč za njih neustrašen nastop, in so prošeni ob zopetni volitvi, se vsi polnoštivilno vdeležiti, in zmaga bo tedaj naša. Gospodu Stigerju pa kličemo, le tako naprej, in videli boste, da imamo mi tudi jekleno voljo! — Več kmetov.

Častni spominek. V tiskarni sv. Cirila v Mariboru je ravnokar izšla drobna knjižica: Ivan Skuhala, kn.-šk. duh. svetovalec, župnik in dekan ljutomerski. Življenjepisne črtice prijatelju v spomin načrtal prijatelj. Knjižica šteje 40 strani in nosi načelu podobo pokoj. dekana. Vsebina je bralcem »Sl. Gosp.« sicer znana, toda marsikdo bode še rad lepo pisano knjižico vzel v roke, saj se riše v njej v kratkih a ljubeznjivih črtah vzorno življenje in delovanje pokojn. sotrudnika uredništvu »Sl. Gosp.« in tihega neprestano delujočega duhovnika.

Nov sejem. V sredo po Veliki noči bo v Framu živinski sejem. Nadejati se je, da bode ta sejem obiskalo mnogo kupcev.

Ptujske novice. Tukajšnji sodniji so izročili 28. marca kočarja Jak. Čeh iz Spuhle, ker je na sumu, da je zažgal svojo kočo, ki je zgorela 24. m. mes. — Dne 2. aprila so ptujski Nemci in nemškutarji slavili največjega sovražnika Avstrije — Bismarka! — Kako spoštujejo ptujski Nemci in nemškutarji verske in cerkvene predpise, videlo se je zadnji pondeljek. Priredili so v svoji gostilni »Deutsches Heim« ples. V »Štajercu zavijajo ti ljudje pobožno svoje oči proti nebesom, češ, pred slovenskim kmetom se moramo tako vesti, — kadar so med seboj, pa uganjajo take reči! V velikonočnem tednu ples, to je samo v Ptuju mogoče!

Vesel glas iz Konjic. Na tukajnjem c. kr. okrajnem sodišču se že od daleč blišči nova tabla z slov. nemškim napisom; prejšnji je bil samo nemški. Tolikokrat se je že prosilo in dregalo razne oblasti, sedaj so le uslušali toli pravično zahtevo. Na tem uradu še vsaj nekaj skrbijo za slovenščino, drugi urad pa, katerega si bomo še v priložnosti ogledali, ki bi moral za slovensko uradovanje bolj skrbeti, pa to popolnoma zanemarja.

V Zidanem mostu se je nastanil narodni zdravnik g. dr. Ferdo Kunej.

Umrl je g. Ignacij Habjan, posestnik v Vrholah pri Poljčanah.

V Radečah pri Zidanemmostu je utonil v mlinski strugi 4 leten sinček ponocnega čuvaja Alojzija Otavnik.

Za 132.000 kron je ogoljufal 21 letni Robert Blaschitz iz Ptuja na Dunaju dve osebi. Nekemu gostilničarju je izvabil 92 000 kron, nekemu bogatemu samcu pa 39.000 K. Dozdaj ga še policija ni dobila.

Iz Poljčan se poroča, da so v Dravinji že vjeli 5 vider. Edna je tehtala 10 in pol klg.

Občinske volitve v Celju bodo bržkone v maju t. l., ker jim koncem aprila poteče postavna doba. Zapisnik volilcev je na vpogled od 6. aprila.

Celjske novice. Za mesto Celje se vrši nabor 18. aprila t. l. — Pri kopanju na posestvu gostilničarja Terčeka so našli sta-

rinske reči. — Menoli teden se je ožgal otrok zakonskih Vočko tako močno, da je kmalo umrl. otrok se je igral z užigalicami in si tako vžgal obleko. — Naše gledišče storilo je zopet korak naprej. Priredilo je operetno igro »Brez denarja« s prav dobrim uspehom. Pri opereti mora že igralec deloma tudi pokazati svoje igralske zmožnosti v petju in to se je v splošnem dobro posrečilo. Le kvartet, ki v začetku igre dvakrat nastopi, je malo ponagajal. Naslovno ulogo, namreč dekle, ki je na videz brez denarja, je izvrstno pogodila gdč. Gregorinova. Njen nastop je imel v polni meri tisto nežnost in ljubkost zvezano z dekiškim ponosom, katero ta vloga zahteva. Gdč. Kokaljeva, kateri se je poverila v prvič velika vloga, je isto tako častno rešila. Spoznali pa smo jo kot spretno solo-pevko s prijetnim in močnim glasom. Gdč. Anica Dobršekova je že znana kot izdatna moč, četudi dosedaj v manjših vlogah nastopajoča; igrala je tudi pri tej igri vlogo kuharice Lize zelo naravno in se prepirala, kakor se le kuharice zuajo prepirati. Presenetila nas je s svojim prvim nastopom tudi gdč. Mila Sernečeva, ki je vlogo poetično navdahnjene Serafine izborno rešila. Novo moč smo dobili v gdč. Dolinarjevi, ki je prevzela dve manjši vlogi (Jesiškov in gospo Zadnikovo) in v obeh pokazala, da se zna vlogi primerno vesti, kar je navadno začetniku zelo težko. V solo petju pa je nastopila z eleganco tudi naša primadona gdč. Vrečerjeva, v zborih pa gdč. dr. Karlovsckova, gdč. Magoličeva in Žimnjkova. Gosp. Salmič (Skok) oživil je s svojim svežim nastopom celo igro. Brez Skoka na pravem mestu bi izgubila igra ves svoj pomen. Prismodina je z vso čudovito gigrsko natančnostjo prednašal g. dr. Stiker ter žel veliko priznanje. Zadnika je pogodil imenitno gosp. Spindler, priznano izboren igralec, gg. E. in Z. sta bila v svojih vlogah na pravem mestu. Cekina in pl. Gornika je reprezentiral zelo dobro g. Rotter. Gosp. Lajovic je nastopil v manjših vlogah in solospevu, ki je splošno ugajal. Najbolj ga je pihnilo 6 gigrlov v fraku in klaku, slaveč s petjem njih samski stan. — Na cesti je umrl minulo soboto mestni ubožec Adam Konrad. Zadela ga je kap.

Cerkvene stvari.

Umivanje nog. Na veliki četrtek so mil. knez in škof pri velikonočnih obredih v stolni cerkvi sledičim starčkom umili noge: Matuškovič Fr. 95 let star, Črček Sebast. 85, Kocbek Ant. 85, Ribič Mart. 85, Ribič Štef. 82, Pavlin Štefan 83, Weber Valentin 81, Weingerl Jurij 80, Weidacher Jakob 77, Deutschmann Iv. 74, Maček Ivan 74, Januš Fran 73. Skupaj znaša starost vseh starčkov 973 let.

V Rim sta odpotovala preč. gg. prelat Karol Hribovšek in duh. svetovalec ter župnik Martin Jurkovič.

Mili darovi za družbo vedn. češčenja. Gornja Sv. Kungota 6 K, Sv. Jurij na juž. žel. 20 K, Kostrivnica 5 K 80 v., Loče 65 K 84 v., Sv. Martin pri Sl. Gradcu 80 K, Sv. Marijeta na Pesnici 55 K, Vransko 15 K.

Sv. Jožef pri Mariboru. »Slava Leonu XIII. — 25.« ta napis se je lesketal iz visokih lin cerkvenega zvonika, na katerem so vihrale zastave in viseli mnogobrojni lampijoni. — Obhajal se je namreč od 17. do 25. sušca pri Sv. Jožefu nad Mariborom sv. misijon v spomin 25 letnice sv. Očeta. Ta slovesnost je jasno pokazala, da veje duh žive vere v slovenski mariborski okolici. Na praznik sv. Jožefa je došlo nad deset tisoč romarjev iz vseh pokrajini Štajerske dežele.

Misijonska cerkev se je napolnila vsako jutro že ob 5. uri, po večerih pa je bila pretesna za vse poslušalce. — Misijonari, kakor tudi v presv. Kriji Jagnjeta božjega oprani verniki izrekajo najprisrčnejšo zahvalo vsem 14 govornikom, preč. gg. duhovnikom iz Maribora in sosednih župnij, ki so z navdušeno, prepričevalno besedo pomemčevali, poučevali

in utrjevali zbrane vernike. Krone velikanske slavnosti pa je bil sklep na praznik Oznanjenja Marijinega. Vrli Studenčani in Studenčanke so kar tekmovali, kako bi izrazili udanost in ljubezen svojemu Pastirju, premilostljivemu knezu in škofu, ki so blagovolili poveličati skelepnopobožnost. Cerkev je bila okrašena z venci od olтарja do vrat, od stropa do tal; zunaj cerkve pa so stali 3 slavoloki z napisimi: »Radostno pozdravljeni v Studencih, premilostljivi knez in škof!« — »Slava višnjemu pastirju!« — »Jubilejni misijon v spomin 25 letnice Leona XIII.« — »Misijonska hiša se raduje ob prihodu prijeljbenega Vladike.« — Častno zastopana duhovščina in ogromna množica ljudstva je pozdravila zaželenega Nadpastirja, predsednik kmet Matej Čagran pa je srčno nagovoril Prevzvišenega: »Premilostljivi knez in škof! Visoko čast je včakalo kat. slov. izobraževalno društvo v Studencih, da more ob sklepju jubilejskega sv. misijona iskreno pozdraviti svojega Nadpastirja. Vsi, od prvega do zadnjega uda, izražamo premilostljivemu Vladiki prisrčno zahvalo in popolno vdanost ter sveto oblubljimo, da se bomo vselej in povsod izkazovali kot katoliški možje, trdni kot skalo, in da bomo svojo versko in narodno zavest navdušeno razširjali po celi dični mariborski okolici. Blagovolite nam torej podeliti svoj višjepastirski blagoslov, da svoj namen dosegemo in napolnimo Studence z duhom Ježusa Kristusa.« — Potem je majhna dekliza v imenu vseh otročičev prosila škofovega blagoslova. Premilost. knez in škof so nato slovesno blagoslovili novi sv. misijonski križ, ter so z lece s čudovito Njim lastno navdušenostjo razlagali pomen sv. misijona. Slavili so jubilarja sv. Očeta z opisovanjem papeževega grba s cipreso, zvezdo in lilijo; narisali so natančno vzvišeni poklic misijonarjev; z gulinjivimi besedami in zgledi so predstavljali delovanje usmil. sester v bolnicah; prelepo so še razložili, kaj nas uči mili Ježus z misijonskega križa. — Vsako oko je bilo rosono, vsako srce ginjeno, pa tudi nedosegljivemu govorniku, knežjemu škofu, je igralo nepopisno veselje v očeh, da so vzradoščenim srcem in krepkim glasom zapeli zahvalnico: Te Deum laudamus.

Društvena poročila.

Novo katol. slov. izobraž. društvo na Vranskem bo imelo dne 19. t. mes. veselico z dvema igrama, s predavanjem in tamburanjem.

Ziškemu bral. društvu je darovala slav. posojilnica konjiška 10 K podpore, za kar se najtopleje zahvaljuje odbor.

Katol. izobraževalno društvo v Št. Pavlu pri Preboldu priredi na drugo nedeljo po Veliki noči ob 3. uri popol. veliko veselico z gled. predstavama, petjem in tamburanjem. Savinjčani, ta dan v Št. Pavel!

Iz drugih krajev.

Železniški uradnik — frančiškan. V frančiškanski red je stopil gosp. Josip Holáček, dosedaj uradnik na južnem kolodvoru v Ljubljani. Pred šestimi tedni mu je umrla žena.

Čuden samomor. Premožni farmer, Martin Myres v Logansportu v Ameriki je sklenil na čuden način umreti. V to svrhu je podrezal drevo in je padec drevesa napravil tako, da bi moralno drevo pasti na neki bližnji stor. Na stor je dejal Myres svojo glavo, katero mu je deblo popolnoma zdobil.

Korajža velja! V švicarskem kantonu Freiburg je navada, da iztirja sodišče na ječo obojenemu, ako ima kaj premoženja, že v naprej po dva franka od dneva za hrano in »stanovanje«. Pred desetimi leti je bil obsojen neki premožen kmet v osemletno ječo in sodišče mu je odvzelo pri nastopu kazni svoto 5840 frankov za celo dobo. Možu pa se je posrečilo takoj prve dni uteči iz ječe ter pobegniti v tujino. Ker pa je po desetih letih kazen zastarela, vrnil se je hudodelnik v domovino ter takoj vložil pri sodišču tožbo

na vrnitev založene svote, češ, da ni imel prilike uživati hrane in stanovanja v ječi, za kar pa je bil vendar plačal naprej 5840 frankov. In najvišje sodišče je tožbi tudi ugodilo, le zahtevane obresti se mu niso dovolile, češ, da je denar ležal celih deset let brez koristi, ker so vedno željno čakali moža.

Tat zadel glavno srečko. V Madridu na Spanskem živi neki El. Dientes, katerega imajo vse oblasti kot nepopolnoljivega žepnega tatu. Nedavno pa je zadel glavno srečko v državnih loterijah v znesku 60.000 peset. Prvo je bilo, da je šel k guvernerju ter ga prosil, naj ga črta iz črne knjige, obljubujoč, da bo v bodoče najpoštenejši človek. Guverner mu je prošnjo uslušal, a ga opozoril, naj se varuje v zanaprej posebno pred svojimi bivšimi tovarisi.

Sokol napadel zmaja. V Kiliu na Nemškem so se igrali dečki, da so spuščali papirnatega zmaja v zrak. Nek sokol, ki ga je opazil, je napadel zmaja ter se pri tem tako zamotal v vrv in zmajeve rep, da se ni mogel več rešiti ter so ga dečki potegnili na tla ter prijeli.

Nečloveški stariši. V občini Szurdok-Püspöki na Ogrskem je našla žandarmerija v hlevu železniškega čuvanja Janeza Holz njegovo 10letno hčer, katero sta oče in mati imela tam zaprto že pet let. Nesrečen otrok je bil popolnoma nag ter poln nesnage in mrčesov. Vsled dolgega trpljenja je otrok pozabil govoriti. Za hrano je dobival samo pomije. Nečloveške stariše so takoj zaprli.

Zamrznenje zemlje. Znana je podmena, da zemlja vedno več gorkote izgubi, vsled česar je nevarnost, da bode tekom milijon in milijonov let zemlja popolnoma zamrznjena krogla. To je bila tolažba za nas, ki živimo sedaj. Sedaj se je pa našel nek angleški znanstveni prerok Leon Lewis, ki straši, da smo bližje nevarnosti, kakor si mi mislimo. On sodi tako-le: Južni zemeljski tečaj je obdan s suho zemljo, ki zadržuje, da bi mogel led plavati, ker se nahaja na suhi zemlji. Zato je pa led vedno višji in doseže v Robertsonovem zalivu že visoko 3000 metrov, drugod pa še več. Vsled vedno večjega pritiska bodo neizmerne ledene gore morale početi in bodo splavale v atlantsko morje in neizmerni ledeniki bodo plavali proti severu. Velikansko ledeno gorovje bodo pritisnilo ob Afriko in tudi vsa Evropa bodo pokopana pod neizmernimi ledeniki. Tako gospod Lewis.

Zločin na grobeh. Na starem Nikolajskem pokopališču v Spandavi, ki je bilo že 15 let zaprto, izkopali so nepoznani zločinci iz enega grobov žensko truplo. Ta žena je bila že okoli eno stoletje v zemlji, ali ker je bila balzamirana, se je truplo dobro ohranilo. Zločinci so odnesli truplo do kapelice in so je naslonili ob drevo. Oblast je dala truplo zopet zakopati, ali zločincem še ni prišla na sled.

Čudna ptica. V Južni Ameriki so nasli zopet nov velik skrivnosten gozd. V tem gozdu živi neka ptica, katero poznajo samo domorodci in Bečnani in ji pravijo »Korve«. Možak te ptice je velik trinog. Ko si »ženska« napravi gnezdo, obzida »on« to gnezdo okrog in okrog s palec debelo močno skorio in nekoga lepila, ki postane trdo ko rog. V tako »utrieno« gnezdo prinaša starec hrano, a »ona« ne more iz trdnjave, dokler niso mladiči popolnoma godni. Na to pa razbijate možak utrdbo s kljunom in ptiči izlete — v gotovo smrt. Kajti Bečnani že čakajo trenutka, ko ptice izlete in jih postrele. Meso te ptice je baje zelo ukusno.

Na smrt obsojen, ki pa noče biti pomiloščen. — V Parizu k smrti obsojeni morilec Lechera noče podpisati uloge za pomiloščenje, češ, da je zaslužil, da se ga obesi.

Dvoboje z dinamitom. Tudi dvoboji so v Ameriki — amerikanski. Dva junaka (Alarkson in Metroklius jima je bilo ime) sta morala obračunati po — vitežki. Določila sta dinamit za orožje. Priče so zlezle na

najvišje drevo, ki je bilo blizo in od tam gori so gledale dvoboje. Prvi dve patroni ste odrekli, tretja pa se je užgala, čemur je sledil tako siln pok, da so priče pocepale z drevesa kakor hruške. Iskali so dvobojevalca, a našli so le od enega čevlje, od drugačja pa klobuk. To so napisali na zapisnik, in dvoboje je bil dovršen, in — zadovoljeno je bilo vitežki časti.

Cirkus Barnum & Bailey pogorel. Iz Bridgeporta, Ct., se poroča: Hud ogenj je deloma pokončal novo poslopje za prezimovanje svetovnoznanega cirkusa Barnum & Bailey. Veliko število vozov je zgorelo in škoda se ceni na 100.000 dolarjev. Ogenj je provzročila svetilka, ki je padla v veliko množino bencina ter istega vzgala. Veliko vznemirjenje je bilo med ljudstvom, ko so pažniki prevažali iz gorečih vozov čredo slonov, ki so bili vsi podivjani od ognja. Po mestu se je že začela širiti novica, da so živali ušle. Strah med ljudstvom je bil jako velik.

Pretresljiv dogodek na pokopališču. Te dni je v Szassrégenu na Ogrskem ležal na smrtni postelji trgovec Josip Urban, ki si je tekom svojega življenja prihranil lepo svotico 30.000 kron. Ko se mu je pa blížala smrtna ura, naprosil je, naj mu gredo v hranilnico po shranjeni denar, da vidi vsaj enkrat skupaj ves svoj prihranjeni zaklad. Želja se mu je spolnila in na smrtni postelji se je poslovil od sadu svojega mnogoletnega truda. Ko je tamošnje prebivalstvo izvedelo o tem slučaju, trdilo je, da je to slabo znamenje ter da se pri pogrebu trgovca Urbana dogodi kaka nesreča. In res se je zgodilo nekaj prav neprijetnega. Ko so namreč njegovo krsto spuščali v jamo, se je jednemu pogrebcev izmuznila vrv iz roke in krsta je padla v globočino, kjer se je razbila, tako, da se je truplo pokazalo prestrašenim očem navzočih, ki so v groznom strahu pobegnili s pokopališča. Truplo so potem spravili v drugo krsto in je pokopali.

Gospodarske drobtinice.

Gnoj in gnojenje.

6. Praha.

Doslej govorilo se je le o gnejilih, namreč, kako se spravljam na novo rastlinske snovi v zemlji. Zemlja ima pa sama po sebi navadno precej redilnih snovi sicer v obliki, v kateri so rastlinam le po malem pristopne, tako po malom, da ni mogoče doseči samo s temi popolnimi pridelkov. Če pa se vpliva na kak način na razkroj teh prvotnih redilnih snovi v zemlji, tedaj prehajajo po malem v promet. Ta razkrok vrši se vsled večjega pristopa zraka vsled povisanega vremenskega vpliva vsled raznih kemičnih vplivov, vsled posebne zmožnosti posameznih rastlin ali rastlinic itd. Praha je uže od davna znano sredstvo, s katerim se na razkrojilno zemljo vpliva. Pri prahi preneha se za nekoliko časa s pridelovanjem, in sicer tako dolgo, dokler zopet postane dovolj te mrteve zaloge v zemlji rastlinam pristopne, tako, da zamore zopet ta zemlja povoljne pridelke dajati. V novejšem času prihajajo čedalje bolj do prepričanja, da pri prahi ne pride samo razkrok redilnih snovi, ki so že v zemlji nakopljene, v poštev, temveč tudi še posebno pomnoževanje dušca, katerega nabirajo bakterije, ki zamorejo na sprstenini (humusu) živeti, istotako kakor ga nabirajo bakterije, ki živijo na koreninah metuljnic. Padavine, sneg in dež, prinesejo tudi nekaj dušca. Da bode praha vspešna, treba torej v zemlji organične snovi, sprstenine (humusa), na katerih te bakterije živijo. Iz sprstenine nastaja ogljenčeva kislina, in ta tudi zelo vpliva na razkrok redilnih snovi v zemlji. Primerena vlag poleg primerne topote je pa ugodna bakterijam in razkroju. Mraz pa razdrobi posamezne dele zemlje. Razlikuje se črna in zelena praha. Pri črni prahi zatira se sploh rastlinska rast in se skuša zemljo z večkratnim rahlanjem, posebno čez zimo, s povisnjem površja (s surovimi brazdami ali večjimi grudami) bolj izpostaviti vremenskemu

kemu vplivu. V vinogradu n. pr., ki je bil jeseni tako prekopan, da cele grude ostanejo, razdrobi zima ostanejo posamezne dele in delce zemlje zelo močno itd.

Zelena praha se pa zamore z zelenim gnojenjem primerjati. Razlika je le ta, da se pri zelenem gnojenju le gotove rastline z gotovim namenom sejejo meji tem ko pri zeleni prahi vshajajo le tiste, zlasti plevelne rastline, katerih seme se slučajno v zemlji nahaja. Ta praha množi humus v zemlji, povzroči čiščenje zemlje itd. V novejšem času pride ta praha, ki je bila nekaj časa sem že med staro šaro zavrnjena za poljedelstvo vedno bolj v poštev. Vinogradniki, ki svoje vinograde primerno obdelujejo, se pa drže vedno in vedno le prah. S praho sami sicer ne bomo otresli potrebo, da zlagamo zemljo tudi še z drugimi gnojili, vendar nam pa zna ta izvrstno sredstvo biti, da bolje izrabimo v zemlji nakopljeno zaklad in posebno pa zmožnost bakterij, da si vsaj deloma prihranimo denar za nakup drugih gnojil. Nepristranska izsledovanja v tem oziru znajo kmetovalcem še marsikaj kriptnega pristnosti. To velja posebno pri nizki ceni pridelkov, kadar se mora kar najceneje pridelovati. Kjer se pa zamore prašiti brez da bi se en pridelek zgubil kakor gre to n. pr. v vinogradih, ki se itak vedno okopavajo, tedaj umni gospodar celo mora koristi prah rabiti.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so davalni c. g. župnik Vojsk in Mohorjani v Sp. Kungot 10 K.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali: Jož. Jakob iz Mislije K 10.30, katere je nabral pri občinem zboru posojilnice v Št. Iiju pod Turjakom. Bralno društvo Sv. Jurij ob Ščavnici 20 K kot prebitek pri veselici dne 15. srednja 1903. Naduč. Mih. Vauhnik pri Sv. Marku niže Ptuja 5 K, župnik Iv. Zagorjan v Radecah zbirko 30 K, posejilnica v Konjicah 50 K, moška podružnica v Mariboru 27.49 K, ženska podružnica v Mariboru 45.40 K, odbor Leonove slavnosti v Šmartnem 50 K. Dalje je 30 odjemkov družbenih kujičic dopolnilo 97.90 K; a radi pičlega prostora ne moremo navesti posamežnih imen. — Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Ljutomer svojemu „Sokolu“. (II. izkaz.) Na napade in grožnje po nemških časnikih zoper „Murskega Sokola“ je dal Ljutomer sijajen odgovor: nabrali so ljutomerski narodnjaki za svoje najmlajšo in že sedaj tako priljubljeno društvo 561.50 K. V zbirki se nadaljuje. Tudi naši zavedni kmečki fantje in naša narodna dekleta so sklenili za „Sokola“ nabirati. Živila narodna zavest in požrtvovnost, živili „Sokolu“ naklonjeni rodoljubi, živili „Murski Sokol“! K zbirki so prispele gg.: po 50 kron: Ivan Kukovec, dr. Karol Grossmann; po 25 kron: gospa Matilda Grossmann, Miciča Chloupek; po 20 kron: gospa Nina Ivančič, Franc Seršen, Martin Čagran, Franc Sever, Anton Sračočan, Viktor Kukovec; po 15 kron: Alojz Vršič; po 14 kron: kontrolor Alojz Belšak; po 10 kron: Janko Karba, Hrabslav Vrabelj, Fran Schneider, J. Kaučič, M. Kocušan, Janez Vaupotič; po 8 kron: gospa Marija Seršen; po 5 kron: Gabrijel Postružnik, gospodična E. Razlag, Janko Murecker, gospa Ivana Schneider, Ludvik Babnik, J. Bozina, Alojz Rajh ml., Franc Repič, Anton Misja st., Miroslav Kučepis, A. Heric, A. Osterc, Fran Bohinec st., Dragica Grossmann, Danica Chloupek, Dragec Chloupek, Neimenovana, katere mož mora „tudi Nemec“ biti; po 4 krone: župnik Peter Skuhala, dr. Ivan Farkaš, Alojz Rajh st., Anton Božič; po 3 krone: gospa Matilda Mihalič, gospodična Wessner, Vaupotič, J. Robič, Josip Velnar, Franc Seršen ml., Vinko Vauda, J. Čebič; po 2 krone: Viljem Schneider, Jakob Rajh, J. N. Kociper, Milan Vršič, Alojz Seršen, Franc Magdič, J. Bračko, Ivan Razlag, J. Peklar, gospodična Petovar, J. Cimerman, Adolf Misja, J. Munda, Ivan Rajh, Fr. Slavič, Ivan Škrget, Janez Crček, J. Kolarič, Martin Vrabelj, Jožef Vršič, gospodična Martina Mehora, Janko Dijak st., J. Slana, Josip Karba, Lovro Slana; po 1 krone: Jakob Volovec, J. Lassbacher, J. Tomažič, J. Maurič, F. Vogrinčec, Josip Sever, Josip Čepin, Jos. Miller, Al. Mihelič, Janko Dijak ml., Franc Seršen st., Alojz Skuhala, Anton Heric, Ivan Kramberger, Marko Belec, Josip Slepovec, Jože Rožman, Matija Škerlec; po 50 vinarjev: Martin Karba. Skupaj 561.50 K. Dalje so poslali še sledeči gg.: Rožmann z gospo iz Veržaja 10 K, notar Detiček iz Celja 5 K, Pelci v Poličah 2 K, gospodična Zefica Jureš iz Borec 5 K, Vrbnjak od Sv. Miklavža 3 K, kaplan Janžekovič 3 K, nadučitelj Šalamun od Sv. Miklavža 2 K, dvorni svetnik dr. Miroslav Ploj iz Dunaja 30 K, Zadravec iz Središča 5 K, župnik Osenjak od Sv. Petra pri Radgoni 4 K, Škerlec od Sv. Tomaža 3 K, notar Oton Ploj iz Gornje Radgona 5 K, sekcijski svetnik dr. Janko Babnik iz Dunaja 20 K, poslanec Janez Roškar od Sv. Jurija v Slov. gor. nabral 17 K, Fran Hrašovec, c. kr. sodnik v pok. iz Gradca 10 K. Skupaj 129 K. K temu zbira v Ljutomeru 561.5 K. I. izkaz 456.32 K. Skupaj 1146.82 K.

Loterijske številke

Linc 4. aprila: 60, 88, 18, 66, 39.
Trst 4. aprila: 38, 68, 17, 73, 13.

Alojzij Pintar,

trgovec v Slovenski Bistrici,
priporoča cenjenemu občinstvu celega okraja vsakovrstna zanesljiva
kaljiva **semena**, posebno pravo, čisto štajersko
deteljno seme. Barthelnov prašek za živino in svinje, kranjsko
redilno štupo itd. 144 4-4

Posojil. in hranil. društvo pri Sv. Emi

vabi svoje ude k

redn. občnemu zboru

ki se bode vršil 191 1-1

dne 19. aprila t. l. ob 4. uri popoldne
v uradni sobi, Sv. Ema št. 1.

Dnevni red: 1. Potrjenje računa za l. 1902. 2. Izvolitev načelnika in nadzorstva. 3. Slučajnosti.

Načelnstvo.

Najboljše in najcenejše blago!

Priporočam mojo veliko zalogu:

Sukno za obleko 1:20 cm široko od 30 kr. naprej. — **Črni kažmir**, gladek, rožnat, meter po 60, 70, 80 kr. in naprej. — **Črn atlas-satin**, meter 35 kr. — **Pisan atlas-satin** meter 30 kr. in naprej. — **Tiskplatno** (druk) levantin, cefir jako po ceni. — Svilni **robei**, jako lepi, od 80 kr. do 1:80 gld. in naprej. — **Sukno za moško obleko** meter od 50 kr. do 4:50 gld. — Črn **kamgan** od 90 kr. do 5 gld. — **Tkanina** za hlače od 50 kr. do 1 gld. — **Kos platna** 22 metrov dolg 3:25 gld. — Kos domačega platna 23 metrov dolg 4 gld. — Kos **rumberger** - platna 23 metrov dolg 4:85 gld. — Kos **korvenus** - platna 23 metrov dolg 4:90 gld. — **Vojaško** platno meter po 19 kr. — Rjuha 60 kr.

20% ceneje kot pri vsakem konkurentu!

Samo dobro blago! 185 3-2

Karol Soss

Tegethoffstrasse št. 9.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta štev. 12

priporoča svojo veliko zalogu

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, ilje železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strav; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lopenka, trsje za obitanje stropev (četerje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroku železne trgovine spadajoče predmete.

■ Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo. ■

* Bogata izber vsakovrstnih nagrebnih kričev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Anton Viher, 194 5-1

mizarski mojster

v Mariboru, Koroške ulice 31

absolvenc strokovne šole v Gradcu, se priporoča veležduhovščini in veležduhovščini v izdelovanju vseh mizarskih izdelkov kakor duri, okenj, portalov, stropov itd. Kompletne uprave za cerkve, šole in zavode, za stanovanja, vile, hotele, urade kakor tudi prodajalne. Vlaganje parketnih in lesensih tal.

Točna postrežba in nizke cene.

● Originalni vzorci so vedno na razpolago. ●

Vsaka beseda
stane 2 v.

Najmanja
objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda
stane 2 v.

Večkr. objava
po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačili sprejemajo; pri vprašanjih na upravnijo se mora znak za odgovor pridejati.

Proda se.

Hiša s tremi sobami, 2 kuhinjama ter kletjo, 2 drvarnicama, nekaj trsja ter njivo tik hiše v Mariboru, Triesterstrasse, se proda za 4000 gld. Vknjiženih lahko ostane 1700 gld in drugo se izplačuje v obrokih. Več pove lastnik Franc Bukšek, gostilničar na Gornjem Bregu pri Ptaju. 181 3-2

Malo posestvo se proda, oddaljeno je 20 minut od mesta Ptuj, leži na lepem kraju, tikoma okrajne ceste in je sposobno za vsakoršni obrt. Trgovina že več let obstoji z dobrim uspehom. — Naslov pove upravnijo lista. 163 3-3

Fonograf, skoro popolnoma nov, se proda po ceni. Ponudbe sprejema upravnijo. 162 3-3

Posestvo, ki meri 3 orale, njive, vinograd, sadonosnik, blizu celice ceste, pri Pesniškem kolodvoru pri Mariboru, se proda. Več pove Franc Šebot na Pesnici. 195 2-1

Nova hiša s 3 sobami, 2 kuhinjama, 10 minut od Maribora, 12 let davka prosta, se zavoljo preselitve takoj proda

za 2600 gld. Vpraša se pri g. Novaku v Mariboru, Bergstr. 8. 192 2-1

Stare stenske šablone proda po ceni Franc Kolar, slikarski mojster v Mariboru, Viktringhofgasse 20. 189 3-1

Zidana hiša z gospodarskim poslopjem, z velikim vinogradom, zraven tudi njive in velik sadni vrt, se takoj proda v Spod. Št. Kungoti pri Pesnici, občina Rošpah. Vpraša se v Gornjih Hočah Št. 30 pri Vederniku. 193 3-1

Hiša s petimi sobami, sadonosnikom, vrtom, 1 oral njive in 2 svinskim hlevom, se proda v Studencih pri Mariboru št. 18. 179 (1-1)

V najem se išče.

Majhna trgovina za špecerijsko blago s stanovanjem, v kakem predmetlju se išče v najem. Ponudbe naj se pošljajo na upravnijo lista. 172 3-2

Proste službe.

Slikarskega učenca sprejme takoj Jurij Kos. Pošta Sv. Trojica v Sloven. gor. 170 3-3

Razno.

Oddaja dela. Pri Sv. Marjeti na Drav. polju se bo pri zgradbi novega šolskega poslopnja oddalo zidarsko, mizarsko in tebarsko delo. Kdo želi to delo prevzeti, naj se oglaši do nedelje, 25. aprila. Za načelnika: Jože Finžer. 188 1-1

Poljski malec

(gips) 106 12-6
ki je priznano dobro gnojilo
priporoča

M. Berdajs v Mariboru.

L. Buchta,

izdelovatelj rokavic in bandažist, v Mariboru, Šolska ul. 2 — Schulgasse 2 prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela in popravila kakor tudi snaženje. Vse zelo po ceni! 118 4-4

V najem se da

lepo stanovanje

s tremi sobami in kuhinjo blizu cerkve pri Kapeli, pol ure od postaje kopališče Radenci. Pojasnila daje T. Pušenjak, nadučitelj na Cvenu p. Ljutomer. 190 3-1

Tovarna za opeko in peči F. P. Vidic & Comp. v Ljubljani

ponudi poljubne množine

125 10—5

zarezane strešne opeke

(Strangfatz - Dachziegel)

ručče in črne in

oooooooooooo glinastih pečij ooooo

Na željo pošljemo drage volje vzorce in nastavimo najnižje cene.

Solidna, dobra in točna postrežba.

I. F. PAYER, 158 10—3
kamnoseški mojster v Mariboru,
Kokoschínegg- in Hilariusstrasse.

Predno se kdo odloči za nakup nagrobnega kamena, naj se preprica o moji ceni ter si naj ogleda mojo veliko in raznovrstno zalogu

čez 100 izgotovljenih in zelo lepih nagrobnih kamenov.

Vsakomur dam vedno uljudno pojasnila ne da bi ga silil k nakupu.
Priporočam se tudi v izdelovanje vseh v mojo stroko spadajočih kamnoseških in kiparskih del posebno altarje, krstne kamne, obhajilne klopi ter poslužim radovoljno z vzoreci in proračuni.

Zelo solidna postrežba pri nizkih cenah!

Semena! ————— Vse vrste ————— Semena!
travnega semena

kakor tudi deteljsko, gozdno in zeliščno seme
v izvrstni kvaliteti,

ki imenitno klije, priporoča za najnižjo ceno 105 12—6

M. Berdajs,
Maribor trgovina z mešanim blagom in semenjem Maribor
na Sofijnem trgu.

Veliko zaloge

razglednic za veliko noč

komad
10 vin.lično in fino izdelane
priporočakomad
10 vin.

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoludne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojem premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladotnih otrok in varovancev.

Stanje hranil. vlog 17 milijonov K. Rezervni zaklad nad 400.000 K.

Mestna

hranilnica ljubljanska

320 10

na Mestnem trgu

z r a v e n r o t o v ž a

Dnarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Pošaja se na zemljišča po 4¹/₂% na leto. Z obrestmi red pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 92 in pol leta. Ako pa želi dopžnik poplačati dolg z vsemi obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Pošaja se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4¹/₂% do 5%.